

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет іноземних мов

Кафедра французької філології

силабус навчальної дисципліни

**НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНА ПРАКТИКА (ДРУГА ІНОЗЕМНА МОВА)
(ФРАНЦУЗЬКА)**

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

Освітня програма *«Англійська мова і література, друга іноземна мова, переклад»*

Спеціальність 035 Філологія

Спеціалізація 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно),
перша – англійська

Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри англійської філології

Протокол № 1 від 29 серпня 2023 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Науково-педагогічна практика (друга іноземна мова) (французька)
Викладач	Смушак Тетяна Володимирівна
Контактний телефон викладача	099 230 22 46
E-mail викладача	tetiana.smushak@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Покликання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	понеділок 16.00 (або на платформі zoom за лінком: https://us02web.zoom.us/j/9627716015?pwd=TmlzTXFzWVBjbWEyL0tQZ1QwaIF2UT09)

2. Анотація до навчальної дисципліни

Науково-педагогічна практика (друга іноземна мова) є складовою частиною навчального процесу і обов'язковим компонентом підготовки фахівців ступеня магістра за спеціальністю 035 Філологія. 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська.

Науково-педагогічна практика (друга іноземна мова) забезпечує поєднання теоретичної підготовки студентів з їх практичною діяльністю у ЗВО, де кожен студент може застосувати накопичені знання, уміння та навички з обраної професії, а також розвинути свої науково-педагогічні здібності.

Під час проходження науково-педагогічної практики (друга іноземна мова) (французька) студенти залучаються до науково-дослідної роботи з методики викладання французької мови в ЗВО. Для цього студентам пропонується орієнтовна тематика науково-методичних досліджень. Результати досліджень повідомляються на підсумковій конференції з практики та на наукових студентських конференціях.

Орієнтовна тематика індивідуальних науково-методичних досліджень під час проходження практики:

1. Особливості викладання фонетики на початковому рівні вивчення французької мови.
2. Особливості викладання граматичних явищ на початковому рівні вивчення французької мови.
3. Навчання студентів спонтанного діалогічного мовлення.
4. Навчання письма та писемного мовлення на заняттях з французької мови.
5. Текст як засіб навчання іншомовній комунікації.
6. Навчання читанню на початковому етапі вивчення французької мови.
7. Контроль та оцінювання лексичної компетенції.
8. Навчання монологічному мовленню.
9. Впровадження новинок методичної науки на заняттях з французької мови.
10. Мультимедійні інновації навчання французької мови.

Методи навчання:

Усна доповідь, метод консультативної практики, метод спостереження, оцінювання, планування, контролю, метод діалогу та полілогу з аудиторією, навчальна дискусія, мікрвикладання, демонстрація, інтерактивний метод, метод практичної взаємодії, евристична бесіда, навчальний тренінг, метод нормування та регулювання, інформаційно-комунікаційні методи.

Методи контролю:

Поточний і підсумковий контроль виконання програми науково-педагогічної практики, компонентний звіт про етапи й результати науково-педагогічної практики, захист матеріалів практики. Підсумкова конференція.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета: Формування фахових компетентностей для виконання професійних завдань та обов'язків освітнього, міжкультурного, науково-дослідницького та інноваційного характеру в галузі викладання французької мови в ЗВО: оволодіння студентами сучасними методами, принципами та засобами навчання французької мови, формування у них, на базі психолого-педагогічних і фахових знань, професійних умінь та навичок для здійснення навчально-виховного процесу з французької мови в ЗВО, а також для продукування нових знань з метою вирішення проблемних науково-педагогічних завдань в галузі навчання французької мови у вищій школі.

Цілі:

- набуття студентами професійного досвіду з виконання функціональних обов'язків викладача французької мови в ЗВО;
- вдосконалення вмінь упевнено застосовувати знання французької мови в ситуаціях професійного й наукового спілкування;
- усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів французької мови для досягнення запланованого прагматичного результату, ведення успішної особистісної та професійної комунікації;
- оволодіння сучасними методами та формами викладання французької мови в ЗВО, усвідомлення основних функцій та завдань викладача в умовах впровадження багатомовної освіти та європейської інтеграції;
- формування вмінь застосовувати сучасні методики та інноваційні технології для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукового дослідження в галузі викладання французької мови в ЗВО;
- набуття вмінь застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань;
- вдосконалення вмінь вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень;
- вдосконалення вмінь та навичок знаходити, опрацьовувати та аналізувати інформацію з різних джерел для розв'язання професійних завдань;
- формування вмінь оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування;
- набуття вмінь та навичок знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп;
- формування творчого підходу до організації педагогічної діяльності;
- розвиток стійкого інтересу до викладацької діяльності з використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій навчання;

- набуття вмінь та навичок доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і особам, які навчаються.
- вироблення навичок командної та самостійної роботи, проведення різних форм і видів навчально-виховної роботи зі студентами та особистої відповідальності за якість та ефективність процесу навчання;
- сприяння мотивації студентів до самостійного оцінювання власної професійної діяльності, професійного розвитку та самовдосконалення;
- поглиблення та вдосконалення умінь і навичок з проведення організаційно-методичної, навчально-методичної, науково-дослідної, навчальної та виховної роботи.

4. Програмні компетентності

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

- ЗК 1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- ЗК 2. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК 3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- ЗК 4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- ЗК 5. Здатність працювати в команді та автономно.
- ЗК 6. Здатність спілкуватися двома іноземними мовами.
- ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
- ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Фахові компетентності:

- ФК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.
- ФК 7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.
- ФК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів англійської та другої іноземної мови для досягнення запланованого прагматичного результату, ведення успішної особистісної та професійної комунікації та здійснення фахового усного та письмового перекладу.
- ФК 9. Володіння методами та формами викладання іноземної мови у закладах вищої освіти; розуміння основних функцій та завдань викладача в умовах впровадження багатомовної освіти та європейської інтеграції.
- ФК 10. Уміння застосовувати інформаційно-комунікаційні технології навчання французької мови та літератури, другої іноземної мови, перекладу у професійній діяльності.

5. Програмні результати навчання

- ПРН 1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.
- ПРН 2. Упевнено володіти державною та двома іноземними мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та англійською мовами.
- ПРН 3. Застосовувати сучасні методики та інноваційні технології для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості наукового

дослідження в конкретній філологічній галузі.
 ПРН 4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.
 ПРН 5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.
 ПРН 13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцем, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

6. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	
практичні заняття	
самостійна робота	90

Ознаки курсу

Семест р	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова / вибіркова
3	035 Філологія	2	О

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість год.		
	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Тема 1. Організаційно-методична робота. <i>Участь у настановчій конференції. Ознайомлення з програмою науково-педагогічної практики.</i>			4
Тема 2. Ознайомлення з установою (кафедрою). <i>Вивчення документації, що регламентує діяльність кафедри.</i>			4
Тема 3. Навчально-методична робота. <i>Опрацювання навчально-методичної літератури. Відвідування занять викладачів кафедри з метою спостереження за методикою організації і проведення різних форм занять. Аналіз використаних форм, методів, засобів, методичних матеріалів. Розробка планів-конспектів практичних</i>			20

<i>занять. Добір дидактичного матеріалу.</i>				
Тема 4. Науково-дослідна робота. <i>Виконання індивідуального науково- методичного дослідження.</i>				12
Тема 5. Навчальна робота. <i>Самостійне проведення практичних занять (4 залікові заняття). Відвідування практичних занять, підготовлених і проведених іншими студентами- практикантами, аналіз і обговорення здобутків і утруднень, що виникли під час їх проведення.</i>				20
Тема 6. Виховна робота. <i>Складання психолого- педагогічної характеристики студентської групи. Розробка матеріалів і проведення позааудиторного (виховного) заходу французькою мовою.</i>				14
Тема 7. Заповнення документації про проходження практики.				8
Тема 8. Підготовка до підсумкової конференції та захисту матеріалів практики.				6
Тема 9. Участь у підсумковій конференції. Захист матеріалів практики.				2
ЗАГ.:				90
7. Система оцінювання навчальної дисципліни				
Загальна система оцінювання дисципліни	Система оцінювання здійснюється згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті. «Відмінно» (5): практичні заняття та виховний захід проведено на			

високому організаційно-методичному рівні, на яких обґрунтовано ставилися і ефективно вирішувалися освітньо-виховні завдання, оптимально застосовувалися різноманітні та доцільні за даних умов методи навчання і прийоми активізації пізнавальної самостійної діяльності студентів з урахуванням їх вікових, індивідуальних особливостей, підтримувалася атмосфера співробітництва студентів і практиканта, рівень володіння французькою мовою високий, практикант проявив глибокі знання психолого-педагогічної теорії і творчу самостійність у підборі навчального та дидактичного матеріалу при побудові, проведенні й аналізі занять, якість виконання індивідуального науково-методичного дослідження висока, звіт містить елементи новизни, має практичне значення, документація оформлена відповідно до встановлених вимог, представлена в повному обсязі та вчасно.

«Добре» (4): навчальні та виховні заняття проведено на належному згідно існуючих вимог організаційно-методичному рівні, на них успішно вирішувалися освітні й виховні завдання, проте не завжди доцільно і ефективно використовувалися окремі дидактичні методичні прийоми та шляхи активізації пізнавальної діяльності студентів, не повністю реалізувалися вимоги індивідуального та диференційованого підходу до занять, рівень володіння французькою мовою достатній, практикант проявив самостійність в підборі навчального матеріалу, але допустив незначні методичні помилки в побудові та проведенні занять, якість виконання індивідуального науково-методичного дослідження достатня, мають місце окремі незначні зауваження щодо оформлення звіту, письмової документації.

«Задовільно» (3): практикант в основному реалізував освітньо-виховні завдання, допускав істотні помилки методичного плану, недостатньо ефективно застосовував новітні методи і прийоми навчання, слабо активізував пізнавальну самостійну діяльність студентів, не завжди міг встановити контакт із ними, не завжди враховував свої помилки та недоліки при викладанні навчального матеріалу, якість виконання індивідуального науково-методичного дослідження задовільна, звіт про проходження практики оформлений зі значними помилками, документація оформлена з порушенням встановлених вимог і представлена невчасно.

«Незадовільно» (2): на заняттях не були виконані освітньо-виховні заходи, допускалися істотні помилки при викладанні навчального матеріалу, не забезпечувалася організація самостійної діяльності студентів, практикант виявив поверхові знання психолого-педагогічної теорії й методики викладання предмету, ігнорував поради й зауваження викладача-предметника, академнаставника, методистів, якість виконання індивідуального науково-методичного дослідження незадовільна, оформлення звіту не відповідає вимогам, зміст звіту не розкрито, документація оформлена неправильно, представлена в обсязі менше 50% та невчасно.

Підсумкова оцінка роботи практиканта включає:

- оцінку за рівень володіння методикою викладання: проведення практичних занять (**20 балів, ваговий коефіцієнт 4**), виконання індивідуального науково-методичного дослідження (**10 балів, ваговий**

	<p><i>коефіцієнт 2);</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - оцінку за дотримання вимог оформлення планів-конспектів проведених практичних занять (20 балів, ваговий коефіцієнт 4); - оцінку за рівень володіння французькою мовою (20 балів, ваговий коефіцієнт 4); - оцінку за позааудиторний (виховний) захід, проведений французькою мовою (10 балів, ваговий коефіцієнт 2); - оцінку за складання психолого-педагогічної характеристики студентської групи (10 балів, ваговий коефіцієнт 2); - оцінку за звіт про проходження практики (10 балів, ваговий коефіцієнт 2). <p>Максимальний бал – 100.</p>
Вимоги до письмової роботи	<p>Документація про проходження практики, яка подається на перевірку:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Плани-конспекти 2-х проведених практичних занять з французької мови. 2. Конспект позааудиторного (виховного) заходу, проведеного французькою мовою. 3. Психолого-педагогічна характеристика студентської групи. 4. Характеристика студента-практиканта від викладача-методиста. 5. Звіт про проходження практики.
Практичні заняття	<p>Аналіз практичних занять проводиться за такою схемою:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аналіз методичної структури та змісту заняття; - організація початку заняття; - етап ознайомлення з новим матеріалом; - етап тренування; - етап розвитку навичок; - підсумковий етап засвоєння вивченого матеріалу.
Підсумковий контроль	<p>Форма контролю – залік. Форма задачі – комбінована.</p>

8. Політика навчальної дисципліни

Для успішного проходження науково-педагогічної практики ДІМ необхідним є виконання програми науково-педагогічної практики. Специфіка дисципліни здебільшого передбачає акцент на самостійний характер проходження науково-педагогічної практики.

Кожен студент повинен ознайомитися і слідувати Кодексу честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Кодексу-честі-Прикарпатського-національного-університету-імені-Василя-Стефаника-1.pdf> , Правилам внутрішнього розпорядку Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника [https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/09/%D0%9F%D0%9E%D0%9B%D0%9E%D0%96%D0%95%D](https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/09/%D0%9F%D1%80%D0%B0%D0%B2%D0%B8%D0%BB%D0%B0-%D0%B2%D0%BD%D1%83%D1%82%D1%80%D1%96%D1%88%D0%BD%D1%8C%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D1%82%D1%80%D1%83%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%BF%D0%BE%D1%80%D1%8F%D0%B4%D0%BA%D1%83.doc)

[0%9D%D0%9D%D0%AF-%D0%BF%D1%80%D0%BE-%D0%BF%D1%80%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D1%83.pdf](https://kmaecm.edu.ua/wp-content/uploads/2021/06/bigych-o.-b.-borysko-n.-f.-boreczka-g.-e.-ta-in.-2013-metodyka-navchannya-inozemnyh-mov-i-kultur-teoriya-i-praktyka.pdf) .

Зокрема, для успішного засвоєння програми практики студент повинен:

- ретельно готуватися до проведення занять;
- надавати викладачеві конспекти занять;
- використовувати навчальний матеріал креативного характеру;
- підтримувати зворотній зв'язок зі студентами на всіх заняттях;
- брати активну участь у проведенні позааудиторного (виховного) заходу;
- заохочувати студентів до спонтанного ситуативного мовлення на заняттях, визнаючи їхні зусилля і досягнення;
- аналізувати проведені заняття;
- бути терпимим і доброзичливим до студентів, однокурсників і викладачів;
- дотримуватися принципів академічної доброчесності;
- постійно вдосконалювати свою педагогічну майстерність.

Студент, який не виконав програму практики, отримав незадовільну оцінку за проходження практики (менше 50 балів), відраховується з університету. Якщо програма практики не виконана студентом з поважної причини, то навчальним закладом надається можливість студенту проходження практики повторно у пізніший термін (у межах графіку навчального процесу).

9. Рекомендована література

1. Бігич О. Б., Бориско Н. Ф., Борецька Г. Е. та ін. Методика навчання іноземних мов і культур: теорія і практика : підручник для студ. класичних, педагогічних і лінгвістичних університетів / за загальн. ред. С. Ю. Ніколаєвої. К. : Ленвіт, 2013. 590 с. <https://kmaecm.edu.ua/wp-content/uploads/2021/06/bigych-o.-b.-borysko-n.-f.-boreczka-g.-e.-ta-in.-2013-metodyka-navchannya-inozemnyh-mov-i-kultur-teoriya-i-praktyka.pdf>
2. Білас А.А. Цюпа Л.В. Організація виробничої (педагогічної) практики студентів (Спеціальність 035 Філологія. Спеціалізація 035.055 Романські мови і літератури (переклад включно), перша – французька). Методичний посібник. Івано-Франківськ: Копі-НВ, 2018. 48 с. <http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/3682>
3. Компетентність в аудіюванні майбутнього вчителя і викладача іспанської та французької мов : теорія і практика формування : колективна монографія / за заг. і наук. ред. Бігич О.Б. Київ : Вид. центр КНЛУ, 2015. 168 с. <http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/787878787/166/%D0%91%D1%96%D0%B3%D0%B8%D1%87%2C%20%D0%9C%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D1%96%D1%8F%2C%202015.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
4. Тарнопольський О., Кабанова М. Методика викладання іноземних мов та їх аспектів у вищій школі : підручник. Дніпро : Університет імені Альфреда Нобеля, 2019. 255 с. <https://ir.duan.edu.ua/bitstream/123456789/1642/1/%D0%BC%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D1%84%D0%A2%D0%B0%D1%80%D0%BD%D0%B0%D0%BF%D0%BE%D0%BB%D1%8C%D1%81%D0%BA%D0%B8%D0%B9.pdf>
5. Un cadre européen commun de référence pour les langues : apprendre, enseigner, évaluer / Conseil de l'Europe / Volume complémentaire avec de nouveaux descripteurs. Paris, 2018. 254 p. <https://rm.coe.int/cecr-volume-complementaire-avec-de-nouveaux-descripteurs/16807875d5>

Інформаційні ресурси

1. Jeux et langues dans l'enseignement supérieur. URL : https://journals.openedition.org/apliut/5402?utm_source=sendinblue&utm_campaign=Cahiers_d_e_IAPLIUT_%20Volume_36_n_2&utm_medium=email
2. Bonvallet M. Écriture créative et jeux littéraires. URL : <https://docplayer.fr/13234508-Ecriture-creative-et-jeux-litteraires-margot-bonvallet-cavilam-alliance-francaise-vichy-abonvallet-cavilam-com.html>

Викладач: Смушак Т. В.